

C-36/05

Komisia Európskych spoločností

proti

Španielskemu kráľovstvu

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Smernica 92/100/EHS – Autorské právo – Nájomné právo a výpožičné právo – Neprebratie smernice v stanovenej lehote“

Abstrakt rozsudku

Aproximácia právnych predpisov – Autorské právo a príbuzné práva – Nájomné a výpožičné právo chránených diel – Smernica 92/100

(Smernica Rady 92/100, články 1 a 5)

Členský štát si oslobodením od povinnosti poskytnúť autorom odmenu za verejné vypožičiavanie diel chránených autorským právom pre prakticky všetky, ak nie úplne všetky, kategórie zariadení nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článkov 1 a 5 smernice 92/100 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva.

Smernica má za cieľ zaručenie primeraného príjmu autorov, výkonných umelcov a zachovanie kapacity obnovy mimoriadne vysokých a riskantných investícií, ktoré si vyžaduje zvlášť výroba fonogramov a filmov. Pokiaľ ide v tomto ohľade o rozsah článku 5 ods. 3 smernice, v zmysle ktorého členské štáty môžu oslobodiť „určité kategórie zariadení“ od zaplataenia odmeny autorom z dôvodu verejného vypožičiavania stanoveného v odseku 1 tohto istého článku, oslobodenie všetkých alebo skoro všetkých kategórií zariadení, ktoré vykonávajú takéto vypožičiavania, od povinnosti zakotvenej v odseku 1 tohto istého článku zbavuje autorov odmeny, ktorá by mohla zachovať kapacitu obnovy nimi vynaložených investícií, čo by tiež malo dosah na tvorenie nových diel.

Pojem „určité kategórie zariadení“, uvedený v článku 5 ods. 3 sa má vykladať v tom zmysle, že ide o pojem kvantitatívneho charakteru. Preto iba obmedzený počet kategórií zariadení, ktoré majú povinnosť platiť odmenu podľa odseku 1 tohto istého článku, môže byť od uvedenej povinnosti oslobodený.

(pozri body 24, 26, 27, 32, 43 a výrok)

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 26. októbra 2006 (*)

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Smernica 92/100/EHS – Autorské právo – Nájomné právo a výpožičné právo – Neprebratie smernice v stanovenej lehote“

Vo veci C-36/05,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 31. januára 2005,

Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: R. Vidal Puig a W. Wils, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Španielskemu kráľovstvu, v zastúpení: I. del Cuvillo Contreras, splnomocnený zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanému,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas, sudcovia A. Borg Barthet a J. Malenovský (spravodajca),

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: R Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 29. júna 2006,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou Komisia Európskych spoločenstiev navrhuje, aby Súdny dvor určil, že oslobodením od povinnosti poskytnúť autorom odmenu za verejné vypožičiavanie diel chránených autorským právom pre prakticky všetky, ak nie úplne všetky kategórie zariadení, si Španielske kráľovstvo nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článkov 1 a 5 smernice Rady 92/100/EHS z 19. novembra 1992 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (Ú. v. ES L 346, s. 61; Mim. vyd. 17/001, s. 120, ďalej len „smernica“).

Právny rámeč

Právna úprava Spoločenstva

2 Siedme odôvodnenie smernice je sformulované takto:

„Keďže autori a výkonní umelci potrebujú k výkonu svojej tvorivej činnosti primerané príjmy, ktoré sú základom pre ďalšiu tvorivú a umeleckú činnosť a investície potrebné najmä na výrobu fonogramov a filmov sú mimoriadne vysoké a riskantné; keďže možnosť zabezpečenia takéhoto príjmu a návratnosti takejto investície môžu byť efektívne realizované len pomocou primeranej právnej ochrany príslušných nositeľov práv.“

3 Článok 1 smernice uvádza:

„1. V súlade s ustanoveniami tejto kapitoly ustanovia členské štáty s výnimkami podľa článku 5 právo udeliť súhlas alebo zakázať nájom a vypožičiavanie originálov a rozmnoženín diel chránených autorským právom a ostatných predmetov uvedených v článku 2 ods. 1.

2. Na účely tejto smernice ‚nájom‘ znamená sprístupnenie na použitie na časovo obmedzené obdobie na účely priameho alebo nepriameho hospodárskeho alebo obchodného prospechu.

3. Na účely tejto smernice ‚požičiavanie‘ znamená sprístupnenie na použitie na časovo obmedzené obdobie, nie však na účely priameho alebo nepriameho hospodárskeho alebo obchodného prospechu, ak sa uskutočňuje prostredníctvom verejnosti prístupných zariadení.

4. Práva uvedené v odseku 1 sa predajom originálu a rozmnožením autorských diel a iných predmetov ochrany uvedených v článku 2 ods. 1 ani iným aktom ich šírenia nevyčerpajú.“

4 Článok 5 ods. 1 až 3 smernice určuje:

„1. Členské štáty môžu ustanoviť, pokiaľ ide o verejné vypožičiavanie, výnimky z výhradného práva podľa článku 1 za predpokladu, že aspoň autori dostanú odmenu za takéto vypožičiavanie. Členské štáty môžu voľne určiť výšku tejto odmeny tak, aby zodpovedala ich kultúrpolitickým záujmom.

2. Ak členské štáty nezavedú výhradné právo na vypožičiavanie podľa článku 1 na fonogramy, filmy a počítačové programy, zavedú aspoň odmenu pre autorov.

3. Členské štáty môžu oslobodiť od platenia odmeny podľa odsekov 1 a 2 určité kategórie zariadení.“

Vnútroštátna právna úprava

5 Smernica bola prebratá do španielskeho právneho poriadku zákonom č. 43/1994 z 30. decembra 1994 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (BOE č. 313, z 31. decembra 1994, s. 39504). Tento zákon bol zmenený a doplnený kráľovským zákonným dekrétom č. 1/1996 z 12. apríla 1996 o schválení novelizovaného znenia zákona týkajúceho sa duševného vlastníctva (BOE č. 97, z 22. apríla 1996, s. 14369, ďalej len „zákonný dekrét“).

6 Podľa článku 17 zákonného dekrétu:

„Autor má výhradné právo na hospodárske využívanie svojho diela v akejkoľvek forme, ide najmä o práva na rozmnožovanie, na rozširovanie rozmnoženín, práva na verejné šírenie a na pretvorenie diela, ktoré sa okrem prípadov stanovených týmto zákonom nemôžu uskutočniť bez jeho súhlasu.“

7 Článok 19 zákonného dekrétu znie:

„1. Pojem ‚rozširovanie‘ znamená sprístupnenie originálu alebo rozmnoženín diela verejnosti predajom, nájmom, vypožičaním alebo iným spôsobom.

...

3. Pojem ‚nájom‘ znamená sprístupnenie originálov alebo rozmnoženín diela na použitie na časovo obmedzené obdobie na účely priameho alebo nepriameho hospodárskeho alebo obchodného prospechu.

Pojem nájom nezahŕňa sprístupnenie na účely výstavy, verejného šírenia z fonogramov alebo audiovizuálnych nahrávok vrátane výňatkov, ani sprístupnenie uskutočnené na konzultáciu na mieste.

4. Pojem ‚požičiavanie‘ znamená sprístupnenie originálov alebo rozmnoženín diela na použitie na časovo obmedzené obdobie bez priameho alebo nepriameho hospodárskeho alebo obchodného prospechu, ak sa uskutočňuje prostredníctvom verejnosti prístupných zariadení.

Je zrejmé, že nejde o priamy alebo nepriamy hospodársky alebo obchodný prospech, ak za požičiavanie uskutočňované prostredníctvom zariadenia dostupného verejnosti je platená finančná čiastka, ktorá neprekračuje pokrytie nevyhnutných prevádzkových nákladov.

Pojem požičiavanie nezahŕňa činnosť uvedenú v odseku 3 druhom pododseku vyššie a činnosť, ktorá sa uskutočňuje v zariadeniach prístupných verejnosti.“

8 Na výhradné právo autora na požičiavanie stanovené v článkoch 17 a 19 zákonného dekrétu sa vzťahuje nasledujúca výnimka, stanovená v článku 37 ods. 2 zákonného dekrétu:

„... múzeá, archívy, knižnice, dokumentačné centrá, fonotéky, verejné filmotéky, alebo filmotéky spravované neziskovými organizáciami všeobecného záujmu, ktoré majú kultúrny, vedecký alebo vzdelávací charakter, alebo vzdelávacie inštitúcie patriace do španielskeho vzdelávacieho systému nie sú povinné vyžiadať si povolenie od nositeľov práv ani im poskytnúť odmenu za požičiavanie, ktoré vykonávajú.“

Konanie pred podaním žaloby

9 Dňa 24. apríla 2003 Komisia požiadala Španielske kráľovstvo, aby jej poskytlo informácie týkajúce sa prebratia článkov 1, 2 a 5 smernice. Španielske kráľovstvo odpovedalo listom z 1. júla 2003.

10 Dňa 19. decembra 2003 Komisia v súlade s konaním upraveným v článku 226 prvom odseku ES zaslala Španielskemu kráľovstvu výzvu, v ktorej ho vyzvala na prijatie potrebných opatrení na dosiahnutie súladu so smernicou. Tento členský štát predložil svoje pripomienky 19. marca 2004.

11 Považujúc jeho vysvetlenia za nedostatočné, Komisia 9. júla 2004 zaslala Španielskemu kráľovstvu odôvodnené stanovisko, ktorým ho vyzvala, aby prijal opatrenia nevyhnutné na dosiahnutie súladu s týmto stanoviskom v lehote dvoch mesiacov od jeho doručenia.

12 V odpovedi na predmetné odôvodnené stanovisko Španielske kráľovstvo zaslalo 13. septembra 2004 Komisii správu vypracovanú ministerstvom kultúry, v ktorej boli jednak zopakované tvrdenia uvedené španielskymi orgánmi v odpovedi na výzvu a jednak sa uvádzal „nedostatok využiteľných rozpočtových zdrojov“.

13 Keďže Komisia nepovažovala tvrdenia, na ktorých je založené stanovisko Španielskeho kráľovstva, za dostatočné, rozhodla sa podať predmetnú žalobu.

O žalobe

Argumentácia účastníkov konania

14 Podľa Komisie z článku 37 ods. 2 zákonného dekrétu vyplýva, že povinnosť poskytnúť autorom odmenu za vypožičanie ich diel, ktoré nepodlieha povoleniu nositeľa práv, je obmedzená do takej miery, že vznikajú pochybnosti o jej praktickom uplatnení. Rozdiel medzi „zariadením“, ktoré uskutočňuje požičiavanie a „organizáciou“, ktorá kontroluje uvedené zariadenie, je totiž prehnane formalistický. Spôsobuje, že odmena autorov závisí od právnej formy zvolenej vypožičiavateľom, čo umožňuje vyhnúť sa povinnosti zaplatiť odmenu.

15 Táto povinnosť sa totiž neuplatňuje, pokiaľ subjekty, ktoré vykonávajú požičiavanie, patria verejným organizáciám, zariadeniam, ktoré sú súčasťou španielskeho vzdelávacieho systému, alebo súkromným neziskovým organizáciám „všeobecného záujmu, ktoré majú kultúrny, vedecký alebo vzdelávací charakter“.

16 V dôsledku toho sa povinnosť odmeny uplatňuje len v dvoch prípadoch. Prvým prípadom je, keď zariadenie, ktoré vykonáva požičiavanie, je súkromnou ziskovou organizáciou. Požičiavanie poskytnuté „za odmenu“ sa však nepovažuje za „požičiavanie“ v zmysle smernice, ale za „nájom“. Okrem toho je v praxi málo pravdepodobné, aby zisková organizácia požičiavala bezodplatne. Druhým prípadom je, keď uvedené zariadenie je súkromnou neziskovou organizáciou, ktoré však nie je organizáciou „všeobecného záujmu, ktorá má kultúrny, vedecký alebo vzdelávací charakter“. Bolo by ťažko pochopiteľné, ak by múzeá, knižnice, fonotéky, filmotéky alebo všetky neziskové zariadenia vykonávajúce verejné požičiavanie nemohli byť považované za „organizácie všeobecného záujmu, ktoré majú kultúrny, vedecký alebo vzdelávací charakter“.

17 Ak je pravdou, že v prejednávacom prípade zákonný dekrét umožňuje formálne rozlíšiť rôzne kategórie zariadení, tento rozdiel nemôže byť považovaný za odôvodnený, pretože má rovnaký účinok, ako keby k rozlíšeniu nedošlo, čo by viedlo k oslobodeniu od povinnosti odmeny pri každom požičiavaní.

18 Okrem toho článok 5 ods. 3 smernice, ktorý stanovuje výnimku z povinnosti odmeny uvedenej v odseku 1 tohto článku, je potrebné vykladať striktné. Preto nepriznanie žiadneho významu prídavnému menu „určitý“ použitému vo výraze „určité kategórie zariadení“ by zbavovalo povinnosť odmeny potrebného účinku a viedlo k výkladu uvedeného odseku 3 v rozpore s cieľom smernice. Okrem toho, ak je pravdou, že toto posledné uvedené ustanovenie ponecháva členským štátom výrazný priestor pre voľnú úvahu, pokiaľ ide o definíciu kategórií zariadení oslobodených od povinnosti odmeny, „oslobodenie“ uplatňujúce sa na všetky alebo takmer všetky zariadenia by sa stalo všeobecným pravidlom.

19 Okrem toho, odmeny prijaté autormi majú kompenzovať ich tvorivé úsilie. Z toho vyplýva, že nezaplatenie alebo platba znížená tak, že je zjavne neprimeraná kompenzácií tvorivého úsilia, nemôže byť považovaná za „odmenu“ v pravom slova zmysle.

20 Španielske kráľovstvo vo svojej obhajobe najskôr uvádza, že nie je presné kvalifikovať oblasť uplatnenia povinnosti odmeny stanovenú španielskou právnou úpravou ako „neprimerane obmedzenú“, pretože Komisia nesprávne prirovnala „zariadenia“ k „organizáciám“. Neexistencia vytvárania zisku je totiž podmienkou, ktorá sa neuplatní pre zariadenie ako také, ale pre organizáciu, ktorá toto zariadenie spravuje. Prirovnanie zariadenia k organizácii vyvoláva nesprávnu domnienku, že vytváranie zisku a všeobecný záujem sa vzťahujú na zariadenie a nie na organizáciu, ktorá ho spravuje. Za týchto podmienok oblasť uplatnenia uvedenej povinnosti kvalifikovaná Komisiou ako neprimerane obmedzená, bude vymedzená širšie. Okrem toho je častým javom, že súkromné spoločnosti uskutočňujú patronát tým, že vykonávajú bezodplatne verejné požičiavanie diel a nič nebráni tomu, aby organizácie, ktoré sú vlastníkami týchto zariadení, platili odmenu autorom, ktorí o ňu požiadajú.

21 Španielske kráľovstvo ďalej uvádza, že žiadny článok smernice neposkytuje informácie alebo kritériá výkladu týkajúce sa rozsahu, ktorý môže mať všeobecné pravidlo platenia odmeny autorov, ako aj oslobodenie od jej platenia. Preto Komisia, ktorá znáša dôkazné bremeno, nepreukázala, že rozšírenie uplatnenia výnimky z platenia odmeny autorom za vypožičanie ich diel by viedlo k nedostatočným príjmom týchto autorov a bránilo by im v ďalšej tvorbe. Komisia okrem toho nepredložila dôkaz ani netvrdila, že uvedená výnimka má vplyv na vytváranie vnútorného trhu.

22 Na rozdiel od tvrdenia Komisie, ktorá sa snaží bez právneho dôvodu obmedziť možnosť priznanú členským štátom oslobodiť určité kategórie zariadení alebo úplne všetky zariadenia, kým smernica priznáva uvedeným členským štátom širokú právomoc posúdenia, ktorá im umožňuje obmedziť alebo celkom zbaviť účinku povinnosť odmeny v rozsahu, ktorý je nevyhnutný na dosiahnutie stanovených kultúrnych cieľov, pričom prioritou zostáva zabezpečiť autorom primerané príjmy. Vyhlásenie, ktoré Komisia urobila vo svojej správe Rade Európskej únie, Európskemu parlamentu a Hospodárskemu a sociálnemu výboru o práve na verejné vypožičiavanie v Európskej únii z 12. septembra 2002 [KOM (2002) 502, konečné znenie, ďalej len „správa z roku 2002 o práve na verejné vypožičiavanie] potvrdzuje tento výklad. Komisia totiž v tomto dokumente uvádza, že „článok 5 za určitých podmienok umožňuje členským štátom, aby nahradili výhradné práva právom na odmenu alebo nestanovili žiadnu odmenu“.

23 Španielske kráľovstvo napokon tvrdí, že výraz „určité kategórie zariadení“ sa nevzťahuje na ich množstvo, počet alebo dôležitosť, ale označuje bez rozdielu odlišné alebo určité kategórie zariadení. Z toho vyplýva, že výklad článku 5 ods. 3 smernice, na ktorý sa Komisia odvoláva, nezodpovedá skutočnému významu tohto výrazu.

Posúdenie Súdnym dvorom

24 Predmetnou žalobou o nesplnenie povinnosti Komisia v podstate kladie otázku týkajúcu sa rozsahu, ktorý treba priznať ustanoveniam článku 5 ods. 3 smernice, podľa ktorých členské štáty môžu oslobodiť „určité kategórie zariadení“ od zaplatenia odmeny stanovenej v odseku 1 tohto istého článku.

25 Podľa ustálenej judikatúry je potrebné pre výklad ustanovenia práva Spoločenstva zohľadniť nielen jeho pojmy, ale tiež jeho kontext a ciele, ktoré sledujú právne predpisy, ktorých je súčasťou (pozri najmä rozsudky z 18. mája 2000, KVS International, C-301/98, Zb. s. I-3583, bod 21, a z 19. septembra 2000, Nemecko/Komisia, C-156/98, Zb. s. I-6857, bod 50).

26 Vzhľadom na hlavný cieľ smernice, ako presnejšie vyplýva zo siedmeho odôvodnenia, tá má za cieľ zaručenie primeraného príjmu autorov, výkonných umelcov a na zachovanie kapacity obnovy mimoriadne vysokých a riskantných investícií, ktoré si vyžaduje zvlášť výroba fonogramov a filmov (rozsudky z 28. apríla 1998, *Metronome Musik*, C-200/96, Zb. s. I-1953, bod 22, a zo 6. júla 2006, *Komisia/Portugalsko*, C-53/05, Zb. s. I-6215, bod 24).

27 Oslobodenie všetkých alebo skoro všetkých kategórií zariadení, ktoré vykonávajú takéto vypožičiavania, od povinnosti zakotvenej v článku 5 ods. 1 smernice zbavuje autorov odmeny, ktorá by mohla zachovať kapacitu obnovy nimi vynaložených investícií, čo by tiež malo dosah na tvorenie nových diel (pozri rozsudky *Metronome Musik*, už citovaný, bod 24, a *Komisia/Portugalsko*, už citovaný, bod 25). Za týchto podmienok prebratie smernice, ktoré by viedlo k takémuto oslobodeniu všetkých kategórií zariadení, by bolo priamo v rozpore so základným cieľom tejto smernice.

28 Španielske kráľovstvo však v tomto ohľade tvrdí, že snaha zabezpečiť kultúrno-politické záujmy prevažuje nad snahou zabezpečiť autorom primeraný príjem. Voľnosť, ktorú smernica priznáva členským štátom, im tak umožňuje priznať autorom odmenu len veľmi obmedzenú, symbolickú, až nulovú. Správa z roku 2002 o práve na verejné vypožičiavanie potvrdzuje tento výklad.

29 Je zrejmé, že kultúrno-politické záujmy predstavujú cieľ všeobecného záujmu, umožňujúci na základe článku 5 ods. 3 smernice oslobodiť určité zariadenia verejného vypožičiavania od povinnosti odmeny. Ochrana nositeľov práv na účely zabezpečenia ich primeraného príjmu je tiež špecifickým cieľom tejto smernice, ako to výslovne uvádza aj jej siedme odôvodnenie. Práve na účely zachovania práva na odmenu mal zákonodarca Spoločenstva v úmysle obmedziť rozsah výnimky, požadujúc od vnútroštátnych orgánov, aby od uvedenej povinnosti oslobodili len určité kategórie zariadení.

30 Okrem toho, výklad smernice vychádzajúci z jej základného cieľa, ktorý vyplýva z bodu 26 tohto rozsudku, je potvrdený samotným znením uvedeného článku 5 ods. 3, ustanovenia, ktoré sa vzťahuje len na „určité kategórie zariadení“. Zákonodarca Spoločenstva nemal teda v úmysle umožniť členským štátom oslobodenie takmer všetkých alebo úplne všetkých kategórií zariadení od platenia odmeny stanovenej v odseku 1 uvedeného článku (rozsudok *Komisia/Portugalsko*, už citovaný, bod 21).

31 Ďalej na základe článku 5 ods. 3 smernica umožňuje členským štátom odchyliť sa, pokiaľ ide o verejné vypožičiavanie, od všeobecnej povinnosti odmenenia autorov, ktorá je uvedená v odseku 1 tohto článku. Podľa ustálenej judikatúry však ustanovenia smernice, ktoré sa odchyľujú od všeobecnej zásady zakotvenej v tej istej smernici, musia byť striktné vykladané (rozsudky z 29. apríla 2004, *Kapper*, C-476/01, Zb. s. I-5205, bod 72, a *Komisia/Portugalsko*, už citovaný, bod 22).

32 Následne, ako vyplýva z bodu 30 predmetného rozsudku, a v rozpore s tvrdením Španielskeho kráľovstva pojem „určité kategórie zariadení“ uvedený v článku 5 ods. 3 sa má vykladať v tom zmysle, že ide o pojem kvantitatívneho charakteru. Preto iba obmedzený počet kategórií zariadení, ktoré majú povinnosť platiť odmenu podľa odseku 1 toho istého článku, môže byť od uvedenej povinnosti oslobodený.

33 Napokon je dôležité pripomenúť, že v prípade, ak nejestvujú dostatočne presné kritériá Spoločenstva v smernici pre ohraničenie povinností z nej vyplývajúcich, je úlohou členských štátov rozhodnúť na ich štátnom území o najvhodnejších kritériách pre zabezpečenie jej dodržiavania v hraniciach uložených právom Spoločenstva a najmä dotknutou smernicou (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. februára 2003, *SENA*, C-245/00, Zb. s. I-1251, bod 34, a zo 16. októbra 2003, *Komisia/Belgicko*, C-433/02, Zb. s. I-12191, bod 19).

34 V tomto ohľade už bolo rozhodnuté, že článok 5 ods. 3 smernice povoľuje, ale nezaväzuje členský štát stanoviť výnimku pre niektoré kategórie zariadení. Preto ak okolnosti prevládajúce v predmetnom členskom štáte neumožňujú určiť náležité kritériá pre platné rozlíšenie medzi kategóriami zariadení, je opodstatnené uložiť všetkým dotknutým zariadeniam povinnosť zaplatiť odmenu stanovenú v odseku 1 uvedeného článku (rozsudok *Komisia/Belgicko*, už citovaný, bod 20).

35 Španielske kráľovstvo tvrdí, že výnimka stanovená v článku 37 ods. 2 zákonného dekrétu sa neuplatňuje na „zariadenie“, ktoré vykonáva vypožičiavanie, ale na „organizáciu“, ktorá toto zariadenie spravuje.

36 Komisia však správne uvádza, že podmieniť oslobodenie od povinnosti odmeny právnou formou zvolenou vypožičiavateľom vychádza z neprimeraného právneho formalizmu, ktorý umožňuje vypožičiavateľovi vyhnúť sa povinnosti odmeny. Okrem toho, Španielske kráľovstvo neuvádza žiadne zdôvodnenie, ktoré by dokazovalo správnosť rozlišovania medzi zariadením a spravujúcou organizáciou, pričom tieto dva subjekty sa nachádzajú v rovnakej situácii vzhľadom na činnosť vypožičiavania.

37 Španielske kráľovstvo takisto uvádza, že Komisia nepreukázala, že výnimka stanovená v článku 37 ods. 2 zákonného dekrétu pripravuje autorov o primeraný príjem a narušuje hospodársku súťaž na spoločnom trhu.

38 Toto tvrdenie však musí byť odmietnuté vzhľadom na ustálenú judikatúru Súdneho dvora, z ktorej vyplýva, že žaloba o nesplnenie povinnosti má objektívnu povahu (pozri najmä rozsudok zo 17. novembra 1993, Komisia/Španielsko, C-73/92, Zb. s. I-5997, bod 19) v tom zmysle, že samotné nerešpektovanie povinnosti uloženej ustanovením práva Spoločenstva predstavuje nesplnenie povinnosti a úvaha, že toto nerešpektovanie nemalo negatívne následky, nie je relevantná (pozri najmä rozsudky z 21. septembra 1999, Komisia/Írsko, C-392/96, Zb. s. I-5901, body 60 a 61, ako aj z 26. júna 2003, Komisia/Francúzsko, C-233/00, Zb. s. I-6625, bod 62). V snahe o výklad smernice na základe preskúmania dôsledkov jej uplatnenia, akým sú nedostatočné príjmy autorov, Španielske kráľovstvo podmieňuje výklad smernice účinkami jej uplatnenia, čo je v rozpore s logickým sledom týchto dvoch fáz právnej úvahy.

39 Okrem toho, hoci je pravdou, že v správe z roku 2002 o práve na verejné vypožičiavanie Komisia uvádza, že článok 5 smernice stanovuje za určitých podmienok nulovú odmenu, táto možnosť nestanoviť žiadnu odmenu sa však týka len kategórií zariadení, ktoré podľa článku 5 ods. 3 smernice sú oslobodené od povinnosti odmeny. Ako však vyplýva z bodu 31 tohto rozsudku, predmetné ustanovenie sa musí vykladať striktné.

40 V každom prípade za predpokladu, že na uvedenú správu sa možno odvolávať na podporu argumentácie Španielskeho kráľovstva, táto správa nanajvýš predstavuje, ako to správne uviedla aj generálna advokátka v bode 31 svojich návrhov, jeden z prostriedkov výkladu, ktorý nie je pre Súdny dvor záväzný.

41 Z toho vyplýva, že Španielske kráľovstvo zahrnutím do zoznamu zariadení oslobodených od povinnosti odmeny obsiahnutej v článku 37 ods. 2 zákonného dekrétu prakticky všetky, ak nie úplne všetky kategórie zariadení zvyčajne podliehajúcich povinnosti odmeny, pristúpilo k výkladu článku 5 ods. 3 smernice, ktorý nie je v súlade s jej základným cieľom, ani so striktným výkladom, ktorý sa v tomto ustanovení uvádza pri stanovení výnimky zo všeobecnej povinnosti odmeny autorov.

42 Za týchto podmienok je potrebné považovať žalobu podanú Komisiou za dôvodnú.

43 Preto treba konštatovať, že oslobodením od povinnosti poskytnúť autorom odmenu za verejné vypožičanie diel chránených autorským právom pre prakticky všetky, ak nie úplne všetky, kategórie zariadení si Španielske kráľovstvo nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článkov 1 a 5 smernice.

O trovách

44 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazat' Španielske kráľovstvo na náhradu trov konania a toto nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat' ho na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Oslobodením od povinnosti poskytnúť autorom odmenu za verejné vypožičiavanie diel chránených autorským právom pre prakticky všetky, ak nie úplne všetky, kategórie zariadení si Španielske kráľovstvo nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článkov 1 a 5 smernice Rady 92/100/EHS z 19. novembra 1992 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva.
2. Španielske kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.

Podpisy

* Jazyk konania: španielčina.